

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ
СИЛАБУС

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА			
Освітня програма	Фармація			
Рівень вищої освіти	Початковий (короткий цикл)			
Ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр			
Галузь знань	22 Охорона здоров'я			
Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація			
Форма навчання	Денна, заочна			
Формат навчальної дисципліни	Обов'язкова			
Рік навчання	Денна форма – 2 рік Заочна форма – 3 рік			
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити / 90 годин			
	Форма навчання	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Денна	30	10	48	2
Заочна	4	12	72	2
Контрольні заходи	<i>Вхідний контроль</i> – на першому занятті. <i>Поточний контроль</i> – на кожному семінарському занятті. <i>Модульний контроль</i> – по завершенню кожного модуля.			
Методи навчання	Семінарські заняття - семінар запитань і відповідей, семінар-дискусія, семінар-конференція, дистанційне навчання			
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Лабораторія організації та економіки фармації. Мультимедійне обладнання.			
Кадрове забезпечення	Викладач циклової комісії технології ліків, організації та економіки фармації Горяча Лариса Олександрівна, к. фарм. н, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист			
Лінк на дисципліну	Сайт дистанційних технологій освіти Фахового коледжу НФаУ (Moodle) https://pharmagram.nuph.edu.ua/course/view.php?id=256			
Контакти	college@nuph.edu.ua			
Консультації	За розкладом			

Анотація навчальної дисципліни

Фармацевтична опіка є інтегральною навчальною дисципліною, яка розкриває практичне застосування фундаментальних знань медико-біологічних та фармацевтичних наук для забезпечення надання якісної та безпечної фармацевтичної допомоги (послуги) під час звернення відвідувачів до аптеки з певними скаргами на самопочуття, відповідно до положень чинних Належних практик та принципів, на яких ґрунтується фармацевтична опіка.

Мета навчальної дисципліни

Набуття комплексу знань, професійно важливих умінь та навичок, що дозволить, при зверненні відвідувачів до аптеки, розпізнати загрозливі симптоми, які потребують обов'язкової консультації лікаря, обрати максимально раціональну лікарську терапію для конкретного хворого, здійснити фармацевтичну опіку в умовах аптеки, виявити ранні клінічні ознаки негативного впливу лікарських засобів на організм хворого та провести корекцію таких станів.

Компетентності

Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність приймати обґрунтоване рішення

Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, вчитися і бути сучасно навченим

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Здатність використовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти України, дотримуватися положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.

Здатність застосовувати в практичній діяльності фундаментальні принципи фармацевтичної етики та деонтології, розуміти соціальні наслідки професійної діяльності, що засновані на моральних зобов'язаннях та цінностях, етичних нормах поведінки відповідно до Етичного кодексу фармацевтичних працівників України.

Здатність проводити інформаційно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширення захворювань, популяризації здорового способу життя та покращення його якості.

Здатність надавати фармацевтичну допомогу (послугу) споживачам.

Здатність здійснювати консультування та фармацевтичну опіку під час вибору та відпуску лікарських засобів.

Здатність забезпечувати раціональне застосування лікарських засобів згідно з їх фармакологічною характеристикою та товарів аптечного асортименту, враховуючи біохімічні процеси та патофізіологічні особливості при певних захворюваннях.

Здатність проводити дослідження у практичній професійній діяльності на відповідному рівні.

Програмні результати навчання

Здійснювати соціальну та професійну діяльність на основі розуміння своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Проводити професійну діяльність, базуючись на загальних цінностях та досягненнях суспільства, на основі розуміння місця фармації у загальній системі знань та розвитку суспільства, техніки і технологій, з урахуванням її значущості для здоров'я людини та розуміння соціальних наслідків професійної діяльності.

Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності

Обирати оптимальні методи та способи розв'язання складних спеціалізованих задач в сфері фармацевтичної діяльності, оцінювати їх ефективність у контексті вирішення професійної проблеми.

Встановлювати та підтримувати ділові комунікації між учасниками сфери професійної діяльності (колегами, лікарями, пацієнтами, споживачами тощо), з метою налагодження діалогу, порозуміння та досягнення очікуваного результату.

Використовувати знання, уміння та навички, які дозволять адаптуватися до можливих змін у професійній діяльності та мінливих умов праці, професійно діяти в новій ситуації.

Виконувати професійні завдання з гарантією забезпечення якості їх виконання та критично оцінювати результати роботи.

Застосовувати знання вимог нормативно-правових актів України, положень та рекомендацій належних фармацевтичних практик в процесі професійної діяльності.

Проводити професійну діяльність з дотриманням вимог санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки.

Проводити професійну діяльність на засадах дотримання принципів фармацевтичної етики та деонтології.

Пропагувати здоровий спосіб життя з метою збереження та відновлення фізіологічних, психологічних функцій, оптимальної працездатності, соціальної активності, поширювати інформацію щодо профілактики захворювань та небезпеки безвідповідального самолікування.

Використовувати фахову термінологію.

Розпізнавати загрозливі для життя симптоми, які потребують обов'язкової консультації лікаря.

Класифікувати лікарські засоби за фармакологічними групами, умовами зберігання та умовами відпуску з аптеки.

Пояснювати доцільність вибору лікарського засобу шляхом оцінювання хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей.

Консультувати споживачів аптечних послуг, дотримуючись принципів фармацевтичної опіки, обґрунтовувати доцільність вибору лікарського препарату, лікарської рослинної сировини та лікарської форми, з метою забезпечення ефективного і безпечного їх застосування.

Знання та вміння після опанування дисципліни

1. Демонструє знання та розуміння основних медико-біологічних, фармацевтичних термінів та понять.
2. Застосовує знання вимог законодавчо-нормативних, правових актів та положень Належних фармацевтичних практик для вирішення професійних питань.
3. Розпізнає загрозливі для життя симптоми при зверненні пацієнтів/відвідувачів до аптеки.
4. Обирає максимально раціональну лікарську терапію для конкретного хворого при відсутності загрозливих симптомів.
5. Обґрунтовує доцільність вибору лікарського засобу та лікарської форми, з метою забезпечення ефективного і безпечного їх застосування.
6. Здійснює фармацевтичну опіку з урахуванням категорій населення, які потребують особливої уваги під час відповідального самолікування (особи літнього та похилого віку, підлітки, новонароджені діти, вагітні жінки, жінки в період лактації).
7. Консультує споживачів лікарських препаратів та товарів аптечного асортименту, дотримуючись принципів фармацевтичної опіки.
8. Класифікує лікарські засоби за умовами зберігання та умовами відпуску з аптеки.
9. Надає рекомендації щодо клініко-фармацевтичних аспектів лікарської взаємодії, взаємодії лікарських препаратів з продуктами харчування, алкоголем, з метою попередження небажаних реакцій організму.
10. Надає загальні рекомендації щодо особливостей поведінки, організації способу життя, харчування пацієнтів при наявності певних симптомів.
11. Проводить інформаційно-профілактичну роботу серед населення та медичних працівників.
12. Пропагує сучасні форми та методи формування здорового способу життя.

Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Вступ до фармацевтичної опіки. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні та профілактиці найпоширеніших нездужань у разі зверненні до аптечного закладу.

1. Загальні положення фармацевтичної опіки. Основні положення Належної аптечної практики.
2. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні застудних захворювань (біль у горлі, риніт, кашель, лихоманка).

3. Фармацевтична опіка при профілактиці застудних захворювань.
4. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні суглобового та м'язового болю.
5. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні болю голови та зубного болю.
6. Фармацевтична опіка при лікуванні симптомів алергії.
7. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні корости та педикульозу.

Модуль 2. Фармацевтична опіка пацієнтів при відпуску з аптеки окремих груп лікарських засобів при захворюваннях органів та систем. Фармацевтична опіка окремих категорій хворих, які потребують особливої уваги.

8. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні розладів діяльності ЦНС.
9. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні розладів травлення (діареї, дисбіозу, метеоризму, печії та запору, ферментативної недостатності підшлункової залози, порушеннях функції жовчного міхура та жовчовивідних шляхів).
10. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні уражень шкіри.
11. Фармацевтична опіка окремих категорій пацієнтів/відвідувачів аптеки.
12. Клініко-фармацевтичні аспекти взаємодії ліків та продуктів харчування.

Пререквізити

Українська мова за професійним спрямуванням, анатомія та фізіологія людини, біологія з основами генетики, основи мікробіології, фармакогнозія, фармакологія, валеологія, медичне та фармацевтичне товаровознавство, організація та економіка фармації, фітотерапія, пропедевтична практика з технології ліків та організації та економіки фармації

Постреквізити

Фармакологія, переддипломна практика, подальше навчання, професійна діяльність

Система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання за 100-бальною шкалою:

Кількість балів	min	max	МК проводиться у письмовій формі
за модуль	60	100	
поточну діяльність	36	60	
модульний контроль	24	40	

Розподіл балів з дисципліни

Модуль 1 Вступ до фармацевтичної опіки. Фармацевтична опіка при симптоматичному лікуванні та профілактиці найпоширеніших нездужань у разі зверненні до аптечного закладу

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)			Сума балів	МК 1	Загальна сума балів
Змістовий модуль 1					
СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3			
max 20	max 20	max 20	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Модуль 2. Фармацевтична опіка пацієнтів при відпуску з аптеки окремих груп лікарських засобів при захворюваннях органів та систем. Фармацевтична опіка окремих категорій хворих, які потребують особливої уваги

Поточний контроль (в тому числі самостійної роботи)		Сума балів	МК 2	Загальна сума балів
Змістовий модуль 2				
СЗ 4	СЗ 5			
max 30	max 30	min 36 max 60	min 24 max 40	min 60 max 100

Загальна кількість балів з дисципліни визначається як середня арифметична за модулі на які структурована дисципліна. Отриманий результат конвертується в оцінку за недиференційованою шкалою.

Оцінка за шкалою закладу освіти		
	Мінімальний бал	Максимальний бал
Недиференційована шкала		
Зараховано	60	100
Не зараховано	0	59

Критерії оцінювання навчальних досягнень	
90-100 <i>зараховано</i>	Виявляє міцні та глибокі знання системи надання ефективної, своєчасної та безпечної лікарської допомоги конкретному пацієнтові в умовах аптеки, логічно викладає та обґрунтовує власну точку зору щодо вирішення професійних питань; творчо використовує знання, виявляє особисту позицію щодо їхнього змісту та можливості використання з метою безпечного, ефективного та якісного надання фармацевтичної допомоги (послуги); пропагує набуті знання та застосовує їх на практиці. Відповідає грамотно з використанням професійної (фахової) термінології та понять. Виконано 90-100% завдань із дотриманням вимог.
74-89 <i>зараховано</i>	На достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, оперує поняттями, фактами, явищами, логічно викладає матеріал, але допускає незначні неточності, недостатньо повно уявляє можливості використання знань з метою якісного, своєчасного надання фармацевтичної допомоги (послуги) населенню та вирішення професійних питань. Пропагує набуті знання та навички, застосовує їх у повсякденному житті як елементи оздоровчої системи чи компоненти здорового способу життя. Відповідає грамотно з використанням професійної (фахової) термінології та понять. Виконано 82-89% завдань із дотриманням вимог.
60-73 <i>зараховано</i>	Знання фрагментарні; робить значні помилки у відповіді, частково відтворює навчальний матеріал. Власні висновки відсутні. Виконано 60-63% завдань. Не дотримується вимог при виконанні завдань.
0-59 <i>не зараховано</i>	Майже не орієнтується в першоджерелах і рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, відповіді не структуровані, фрагментарні, відсутні наукові визначення, не володіє професійною термінологією. Виконано не більше 59% завдань. Не дотримується вимог при виконанні завдань.
Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
Рекомендована література	
<i>Основна</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Клінічна фармація (фармацевтична опіка): підруч. для студ. мед. (фармац.) ВНЗ за спец. "Фармація", "Клінічна фармація", "Технологія парфумерно-косметичних засобів" / І. А. Зупанець [та ін.] ; за ред.: В. П. Черних, І. А. Зупанця ; НФаУ. - Х. : НФаУ : Золоті сторінки, 2011. - 705 с. 2. Клінічна фармація : підруч. для ВНЗ / І. А. Зупанець [та ін.] ; за ред.: В. П. Черних, І. А. Зупанця, І. Г. Купновицької ; НФаУ. - Х. : НФаУ : Золоті сторінки, 2013. - 911 с. 	
<i>Додаткова</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Зупанець І.А. Фармацевтическая опека : атлас / И.А. Зупанец, В.П. Черных, С.Б. Попов и др. ; под ред. И.А. Зупанца, В.П. Черных. – Киев : Фармацевт Практик, 2007. – 146 с. 3. Клиническая фармация: базовый учебник для фармац. вузов (фармац. ф-тов) IV уровня аккредитации : [авториз. пер. с укр. яз.] / И. А. Зупанец [и др.] ; под ред.: В. П. Черных, И. А. Зупанца, И. Г. Купновицкой ; НФаУ. - [Изд. дораб. и доп.]. - Х. : НФаУ : Золотые страницы, 2015. - 1056 с. 	
Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавство України - http://zakon.rada.gov.ua/ 2. Інформаційна система „Компендіум” - http://compendium.com.ua/ 3. Інформаційна система „Лікарські засоби” (Моріон). http://pharmbase.com.ua/ 4. Інформаційно-пошукова система «Електронний формуляр» http://www.dec.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=301&Itemid=622(=uk 5. Державний реєстр ЛЗ (Експертний центр ЛЗ) http://www.drlz.kiev.ua/ 6. Довідник лікарських засобів http://www.drlz.kiev.ua/ 7. Державний реєстр медичної техніки та ВМП http://portal.diklz.gov.ua/PublicSite/PUB/VMList.aspx 8. Національний перелік ОЛЗ та ВМП (МОЗ України). http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_naclist/ 9. Сайт Міністерства охорони здоров'я України – http://www.moz.gov.ua/ua/portal/ 	

Політика навчальної дисципліни

Дотримання вимог щодо зовнішнього вигляду. Обов'язково: відвідування аудиторних занять; ведення конспекту лекцій; виконання завдань, передбачених програмою; виконання завдань для всіх видів контролю; участь в дискусіях; активність під час усного опитування; своєчасність виконання завдань для самостійної роботи з дотриманням вимог. Своєчасність відпрацювання пропущених занять.

Діяльність здобувачів освіти здійснюється відповідно до вимог академічної доброчесності.

Розробник

Л.О. Горяча, к.фарм.н., спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії,
викладач-методист

Розглянуто та ухвалено на засіданні циклової комісії технології ліків, організації та економіки фармації

Протокол від « 24 » серпня 2023 року № 1

Голова

О.В. Мартинова

Гарант освітньої програми

Л.О. Горяча, к. фарм. н, спеціаліст вищої
кваліфікаційної категорії, викладач-методист